

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 133 16 Μαΐου 2004

Τό θησαύρισμα τῶν γενεῶν

Εντυπωσιάζουν οἱ διαφνημίσεις. Τοῦ παραγωγικοῦ μόχθου καί τοῦ πολυκλαδικοῦ δέντρου τῆς πολιτιστικῆς δημιουργίας. Παντοῦ συναντῶ τήν προβολή καί τήν ἐπικλῆση τῆς πολυχρονῆς ἐμπειρίας. Τῶν δεκαετιῶν, πού φόρτισαν τήν προσωπικότητα ἢ τήν ὁμάδα μέ γνώση καί μέ ἐπιδεξιότητα. Καί τῶν αἰώνων, πού διαφύλαξαν, κατακύρωσαν καί φώτισαν τήν εὐρηματικότητα τῆς ἀνθρώπινης σκέψης καί τά τεχνουργήματα τῆς καλλιτεχνικῆς δεξιότητας. Παντοῦ καί πάντοτε, οἱ πολλοί ἐπικαλοῦνται παλιά παράδοση τῆς φήρμας τους. Γνώση τῆς ἐξελικτικῆς ἀναβάθμισης τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τέχνης. Καί ἐπιβεβαιώνουν τήν ποιότητα καί τήν ἀξία τῆς προσφορᾶς τους μέ τίς περγαμνές τῆς χρονικῆς ἀντοχῆς καί τῆς ἀκατάλυτης δυναμικότητας.

Στίς ἐπιστῆμες κυριαρχεῖ ὁ σεβασμός στήν παλαιότητα τοῦ ἐρευνητικοῦ ἰδρύματος καί στήν ἀξία τῶν σπόρων τῆς γνώσης, τῶν ἀλυσιδωτῶν πειραματισμῶν καί τῶν προοδευτικῶν ἀναπτυγμάτων τῆς ἐμπειρίας, πού συναποτελοῦν τήν πνευματική περιουσία καί τήν εὐεργετική προσφορά στήν οἰκουμένη τοῦ «χθές», τοῦ «σήμερα» καί τοῦ «αὔριο». Κάποια Πανεπιστήμια ἔχουν παλιά

παράδοση. Κάποια έρευννητικά κέντρα έχουν ιστορία μόχθων καί κατακτήσεων.

Στόν τομέα τών πολιτιστικῶν κατακτήσεων κανέννας δέν μπορεῖ νά διαγράψει ἢ νά περιφρονήσει τά ἀριστουργήματα, πού μᾶς κληροδότησαν οἱ αἰῶνες. Τή σμίλη τοῦ Φειδία, τό στοχασμό τοῦ Πλάτωνα, τή χαρισματική καθοδήγηση τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τό βαθύ λόγο τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἢ τοῦ ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Χρυσόστομου καί ὅλων τῶν καταξιωμένων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, τό χρωστήρα τοῦ Πανσέληνου, τή μελωδία τοῦ Μπετόβεν καί, γενικά, τήν πλούσια ἐμπειρία καί τήν ἀτίμητη προσφορά ὅλων τῶν ἐξεχόντων πνευμάτων τῆς ἀνθρωπότητας. Ὅλα αὐτά ἀποτελοῦν παράδοση. Θησαύρισμα. Κληρονομιά.

Ωστόσο, ὁ αἰώνας, πού ἔσβησε, μᾶς κληροδότησε μιά τραγική ἀνακολουθία, πού ἀνατρέπει τόν κανόνα αὐτό τῆς ζωῆς καί τῆς δημιουργίας. Μέ μιά αὐθαίρετη μονοκοντυλιά ἐξοβελίζει καί πετάει στόν κάλαθο τῶν ἀχρήστων τήν ἀτίμητη κληρονομιά τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου. Τά γεγονότα, πού ἐνσωματώνονται καί διακρατοῦνται στή Βίβλο καί, εἰδικότερα, στήν Καινή μας Διαθήκη. Τή διδαχή καί τή μεταμόσχευση τῆς ζωτικῆς δύναμης, πού δωρήθηκε στήν ἀνθρωπότητα ἀπό τό νέφος τῶν μαρτύρων τῆς πίστες μας καί ἀπό τούς ἁγιασμένους δασκάλους τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος. Ὅταν ὁ λόγος ἢ ἡ ἱστορική ἀναφορά ἐγγίζει αὐτές τίς πτυχές τῆς παράδοσης, οἱ «μοντέρνοι» καί οἱ «προοδευτικοί» σηκώνουν τό φλάμπουρο τῆς ἐπανάστασης. Καί πολεμοῦν, μέ πάθος καί λύσσα καί τό θησαύρισμα τῆς πνευματικῆς παράδοσης καί τούς ἀνθρώπους, πού ἀναπνέουν καί τρέφονται μέσα στόν ἀπέραντο καί εὐωδιαστό λειμῶνα τῶν καταξιωμένων ἐμπειριῶν.

Τό φαινόμενο εἰσάγει ἀπερίσκεπτη ἐπιλογή καί ἀνακόλουθη πρακτική. Ὁ σύγχρονος πολέμιος τῆς Παράδοσης, δίχως κριτήριο καί δίχως βάσανο, πετάει τό μεστωμένο καρπό. Καί ἀφήνεται, ἀκαθοδήγητος, στόν παφλασμό τῶν κυμάτων τῆς ἀνέλεγκτης καί ἀδοκίμαστης ἐπικαιρότητας. Ὅπως θά βροντοφωνοῦσε ὁ ἅγιος Συμεών, ὁ νέος Θεολόγος: «ὅπου τό φέρον σέ φέρει καί φέρου καί φέρε». Στήν ἐκδαπάνηση τοῦ πολύτιμου βίου. Στήν ἐξανέμιση τῶν ὄνείρων. Καί στήν αὐτοπαράδοση στήν ἀπόγνωση.

5. «Ἀπόδος τόν λόγον τῆς οἰκονομίας σου»

(ΛΟΥΚ. ΙΣΤ' 2)

Ἀγαπητέ Χριστόδουλε,

Ὅσο καί ἂν σοῦ κατοφανεῖ, δέν θά ἀποφύγω νά σοῦ θέσω ἕνα σκληρό ἐρώτημα. «*Φίλος Πλάτων, φιλότατη ἡ ἀλήθεια*». Σεβαστό τό ὠμόφορο, πού περιβάλλεται ὁ Χριστόδουλος, σεβαστότατη καί πανίερη ἡ ἐντιμότητα, πού ὑποθεμελιώνει καί, ταυτόχρονα, οἰκοδομεῖ τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀναπαύσεώς σου στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο, ἡ διαχείριση τοῦ ἱεροῦ χρήματος εἶναι διάφανη ἢ σκοτεινή; Ἐντιμη καί καθαρή ἢ ὑποπτη; Στίς προδιαγραφές τῶν Πατέρων μας ἢ στά σχεδιάσματα τοῦ «κόσμου τούτου»;

Οἱ διογκωμένες εἰσφορές, πού εἰσρέουν καθημερινά στά ταμεῖα τῆς πολυκλαδικῆς οἰκονομικῆς σου ὀργάνωσης, τό περίσσευμα τοῦ πλούτου καί τό ὑστέρημα τῆς φτώχειας, τό εὐωδιαστό θυμίαμα τῆς προσευχῆς ἢ τό δάκρυ τῆς ἐλπίδας, ἀξιοποιοῦνται μέ φόβο

Θεοῦ καί γιά τούς σκοπούς, πού προσφέρονται; Περνοῦν στή διακονία τοῦ ταλαιπωρημένου ἢ πληγωμένου ἐκκλησιαστικοῦ σώματος; Ἡ διοχετεύονται σέ ἀλλότριες ἐκδουλεύσεις;

Δέν μέ φοβίζει καί δέν μέ πτοεῖ, ἂν δυσареσθηεῖς ἢ ὀργιστεῖς, ἐπειδή σοῦ θέτω, δημόσια, τό ἐρώτημα, γιά τό καναλιζάρισμα τοῦ ὀβολου, πού ἡ λαϊκή εὐσέβεια ἐμπιστεύεται στά ἀρχιερατικά σου χέρια. Χρέος σου εἶναι νά ἀποδίδεις λογαριασμό «ἐν πληθούσῃ Ἐκκλησίᾳ», γιά νά ἀναπαύονται οἱ ψυχές καί γιά νά μὴ βρίσκουν ἀφορμές ψόγου οἱ κατοθελητές καί οἱ στρεψόδοκοι.

Καί, γιά νά ἐξηγούμαστε: Ὑπογραμμίζοντας τό χρέος τῆς διαφάνειας καί τῆς δημοσιοποίησης τῶν οἰκονομικῶν παροχῶν, δέν ἐννοῶ τήν ἐτήσια ὑποβολή τῶν ἀπολογισμῶν, πού καλύπτουν τίς θεσμοποιημένες ὑπηρεσίες διαχείρισης. Αὐτή ἡ διαδικασία, ὅπως δῆποτε, τηρεῖται, ἔστω καί ἂν, κάτω

ἀπό τὴν ὀμπρέλα τῆς νομιμότητας, στεγάζονται, κατὰ καιροὺς καὶ χαριστικές ἢ ἀμφίβολες παροχές. Ἀναφέρονται, κατὰ κύριο λόγο, στοὺς λογαριασμούς, πού τροφοδοτοῦνται ἀπὸ παράπλευρες ἢ ἀπόκρυφες πηγές καὶ διακινοῦνται, ὡς ἄκρως μυστικά κονδύλια καὶ ὡς προνομιακὴ διαχείριση ἀπὸ σένα τὸν ἴδιο. Οἱ πιστοί, ἐκεῖνοι, πού ἀνοίγουν τὸ χέρι καὶ τὴν καρδιά καὶ προσφέρουν τὴ δωρεὰ καὶ ἐκεῖνοι, πού τὴν πληροφοροῦνται, ἐνδιαφέρονται νὰ ἐνημερωθοῦν. Νὰ μάθουν, ἂν τό φτωχὸ ἢ τό πλούσιο ἀφιέρωμά τους δέν σπαταλήθηκε σέ βεγγαλικά ἀνόητης ἐπίδειξης, ἀλλ' ἐπενδύθηκε μέ σοβαρότητα καὶ εὐθύνη σέ ἔργο ἐκκλησιαστικῆς προοπτικῆς. Σέ ὑποδομὴ ἀποστολικοῦ ἔργου. Καὶ σέ κάλυψη ἁμεσων ἀναγκῶν τῶν ἐμπερίστατων ἀδελφῶν μας.

1. Ἡ χάρτα τῶν ἐξαγγελιῶν σου

Ἐντύπωση ἀρνητικὴ καὶ ὀξύ προβληματισμὸ ἔχει προκαλέσει ἡ παντελὴς ἀπουσία ἐπενδυτικοῦ ἔργου, κατὰ τὰ ἔξι χρόνια τῆς ἐκκλησιαστικῆς δυναστείας σου. Μιά μικρὴ, ἔστω συμπληρωματικὴ, στέγη δέν προστέθηκε. Ἕνα ἀπλό τοῦβλο δέν λασπώθηκε.

Στὸ σκληρὸ δίσκο τῆς μνήμης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος παραμένει ἄσβεστη ἡ μακρὰ χάρτα τῶν τολμηρῶν προγραμματικῶν ἐξαγγελιῶν σου. Τῶν σχεδίων καὶ τῶν ὑποσχέσεων, πού συνόδεψαν τὴ φαντασματική ἀνοδό σου σὺς βαθμίδες τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου. Οἱ τότε ἀκροατές σου χάρηκαν τὰ ὁράματα καὶ ἔμειναν μέ ἀνοιχτές τίς ἀντένες τῆς προσδο-

κίας. Θυμοῦνται, ἴσαμε σήμερα, ὅσα κατέστρωσες ὡς ἀναγκαιότητες καὶ τὰ ψάχνουν. Δέν ἀποκλείεται, σύ νὰ τὰ ἀρχειοθέτησες (ἄγνωστο γιατί) στὸ χρονοντούλαπο τῆς λησμοσύνης. Οἱ χιλιάδες, ὅμως, τῶν ἀκροατῶν σου δέν τὰ διέγραψαν ἀπὸ τὴ μνήμη τους. Τὰ ταξινόμησαν μέσα τους μεθοδικά, καὶ ἔμειναν περιμένοντας τὴν ἐκπλήρωσή τους.

Ἔταξες, ἀδελφέ Χριστόδουλε... καὶ τί δέν ἔταξες! Πρωτοτυπία καὶ μεγαλεῖο. Ἀνοίγματα, τολμηρά καὶ θεαματικά, πρὸς ὅλες τίς πτυχές τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Καὶ οἰκοδομές μεγάλοπρεπες, ἄξιες τῆς δικῆς σου ἐμπνευσης καὶ σφραγίδα τῆς ἐποχῆς σου. Ὅχι Βασιλειάδα ταπεινότητος, ἀλλὰ Βαβυλῶνα ἀνέφικτης πρωτοτυπίας καὶ ἄρρητης ὁμορφιάς.

Νὰ σοῦ θυμίσω μερικά ἀπὸ τὰ ἔργα, πού ὑποσχέθηκες, μέσα στὸν ἰριδισμό τῆς αὐτοπροβολῆς σου;

1. Φιλοδόξεις νὰ ὑψώσεις καινούργιο Μητροπολιτικὸ Ναό, μνημεῖο τῆς Χριστοδουλείας ἐμπνευσης, πού θὰ λαμπρύνει τὴν ἑλληνικὴ πρωτεύουσα καὶ θὰ ἐμπεδώσει στὴν Εὐρώπῃ τὴ δόξα τῆς Ὁρθοδοξίας μας.

2. Ἐδωσες ὑπόσχεση, πὼς θὰ ἀνεγείρεις πλήρες Ἐκκλησιαστικὸ Πανεπιστήμιο, πού θὰ καλύπτει ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας καὶ θὰ τροφοδοτεῖ τὴν ἑλληνικὴ κοινωνία μέ ἐρευνητές ὑψηλοῦ κύρους καὶ ἀρτίας πνευματικῆς καὶ ἐξειδικευμένης ἐπιστημονικῆς συγκρότησης.

3. Δήλωσες, ὅτι θὰ μεταστεγάσεις ὅλες τίς Συνοδικὲς ὑπηρεσίες σέ μεγάλο καὶ ἐντυπωσιακὸ συγκρότημα, πού θὰ προβάλλει τὴν ἐναρμόνιση τῆς παραδοσιακῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχιτεκτο-

νικῆς μέ τίς σύγχρονες τολμηρές ἐμπνεύσεις.

4. Προσπάθησες νά παρηγορήσεις τούς υπερήλικες συνεπισκόπους μας, ἀναγγέλλοντάς τους, ὅτι, πολύ σύντομα, θά ἀνεγείρεις εἰδικά μελετημένο οἶκο εὐγηρίας, σπίτι φιλόξενο καί βολικό, πού θά θερμαίνει μέ τήν ἀγάπη καί μέ τίς ἐξυπηρετήσεις του τούς κυρτωμένους καί ἀποδυναμωμένους ἡγέτες τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

5. Ἐντυπωσιάσες μέ τούς σχεδιασμούς σου καί μέ τήν ἐξαγγελία σου, γιά τήν ἀνέγερση μεγάλου συνεδριακοῦ κέντρου στήν πρωτεύουσα. Στό κέντρο αὐτό, ὑποτίθεται, πώς θά λειτουργοῦσε καί θά ἀναπτυσσόταν ἡ ἐπικοινωνία καί ἡ ἐνότητα τῆς εὐρύτατης Ὁρθόδοξης οἰκογένειας καί θά προσφερόταν στούς ὑπηρετές τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης ἡ εὐχέρεια ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων, ἔτσι, πού νά προάγεται ἡ γνώση καί νά ἀξιοποιεῖται ἡ ἐμπειρία.

6. Εἶπες, πώς πολύ σύντομα θά ἀνεγερθοῦν καί θά λειτουργήσουν στήν περιφέρεια τῆς Ἀθήνας τούλάχιστον 10 Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, πού θά συγκεντρώνουν τά νήπια καί θά ἐλαφρύνουν τά βάρη τῶν ἐργαζόμενων μητέρων.

7. Ἐταξες τήν ἀξιοποίηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ἀνεγείροντας σειρά κτηριακῶν συγκροτημάτων, πού θά προσφέρονται γιά ποικίλη ἐκμετάλλευση καί θά εἰσφέρουν στό κεντρικό ἐκκλησιαστικό ταμεῖο ποσά, ἱκανά νά καλύψουν τίς διοικητικές καί τίς ὀργανωτικές δαπάνες.

Τά ἀνοίγματά σου δέν ὑποτάχτηκαν σέ περιορισμούς. Καί οἱ ἐξαγγελίες σου

δέν εὐθυγραμμίστηκαν μέ τά ὑπάρχοντα, τότε, οἰκονομικά ἀποθέματα. Πρίν κᾶν ἀνασκαλέψεις τά ταμεῖα τῆς Ἐκκλησίας καί μετρήσεις τίς οἰκονομίες, βγῆκες στίς τηλεοράσεις καί ἀνακοίνωσες, ὅτι ἀρχίζεις τήν ὑλοποίηση τῶν μεγαλεπήβολων σχεδιασμῶν σου.

Καί θυμᾶσαι τήν ἀντίδραση (παρέμβαση ἐπιφύλαξης ἢ καί σκωπτική) κάποιου ἀπό τούς προστάτες σου Μητροπολίτες, πού ξέρει νά βγάζει προσωπική του ὠφέλεια καί ἀπό τήν κολακεία καί ἀπό τήν εἰρωνεία. Μέ ὕφος βαρύ, ἀποφάνθηκε(!), μέσα στήν αἴθουσα τῆς Ἱεραρχίας, ὅτι ἀκόμα καί τά μισά, ἀπό ὅσα ἐπαγγέλθηκες, ἂν πραγματοποιήσεις, θά εἶναι μεγάλη ἡ προσφορά σου στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Τώρα, ὕστερα ἀπό ἔξι ὀλόκληρα χρόνια, ἐκεῖνοι, πού σέ ἄκουσαν τότε, ἔχουν ὅλο τό δικαίωμα νά σοῦ καταλογίσουν ἐπιπολαιότητα καί ἀνικανότητα. Γιατί οἱ ὑποσχέσεις σου ἔμειναν στά χαρτιά καί στούς ἀκροδέκτες τῆς τηλεοπτικῆς κάμερας. Κανένα, ἀπό τά ἔργα, πού ὑποσχέθηκες, δέν τό πραγματοποιήσες. Αὐτή τή στιγμή, δέν ὑπάρχει ἕνα νέο κτίσμα, πού νά εἶναι δική σου ἐμπνευση καί δική σου δημιουργία. Καί τί λέω γιά κτίσμα ὀλοκληρωμένο! Δέν ὑπάρχει ἕνα τοῦβλο, πού νά μπῆκε πάνω σέ ἕνα ἄλλο ἀπό σένα ἢ ἀπό τούς ἐπιτελεῖς σου. Δέν ἔκανες οὔτε ἕνα ἀγιασμό ἐγκαινισμοῦ νέας ἐκκλησιαστικῆς οἰκοδομῆς, ἐνταγμένης στούς νέους σχεδιασμούς σου. Εἶπες, φώναξες, καυχήθηκες, ὑποσχέθηκες, ἀλλά... δέν ἔκανες ἔργο. Ἔστω μικρό. Ἔστω ἀσήμαντο. Δέν κατάφερες νά στήσεις ἔστω καί μιά καλυβού-

λα, πού θά μπορούσε νά ἐξυπηρετή-
σει τίς ὑπηρεσίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἢ
τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς σου.

Πολλά λόγια καί κανένα ἔργο. Κομ-
πολοῖ ὑποσχέσεων μέ κούφιεσ χάν-
τρες. Αὐτό εἶναι τό πλαίσιο τῆς συμ-
βολῆς σου στή σύγχρονη ἐκκλησιαστι-
κή ζωή.

Μαντεύω τήν ψυχική σου φόρτιση,
τή σπασμωδική σου ἀντίδραση καί τήν
ὀργισμένη ἀπάντησή σου. Καί τά πε-
ριμένω. Ἀναψοκοκκινισμένος (ὅπως
τό συνηθίζεις), θά σπεύσεις νά ἐκδηλω-
θεῖς βίαια καί νά ἐπιρρίψεις τίς εὐθύνες
τῆς δικῆς σου ἀπραξίας στό κυβερ-
νητικό μπλοκάρισμα τῶν Εὐρωπαϊκῶν
ταμείων. Ἡ Κυβέρνηση, πού μόλις
πρόσφατα ἀποχώρησε ἀπό τήν ἐξου-
σία, σέ σαμποτάρισε. Δέν σοῦ ἔδωσε
πεντάρα ἀπό τό τρίτο πρόγραμμα στή-
ριξης. Καί δέν μπόρεσες νά βάλεις
μπροστά τά ἐργοτάξια ἀνοικοδόμησης
τῶν μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν ἔργων.

Ἡ ὀργή σου ἐνάντια στόν κρατικό
παράγοντα ὀξύνει τόν προβληματι-
σμό τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος.

Τά ἔργα, πού ἔταξες, τά κρέμασες
σέ ξένους ὤμους καί σέ ξένο κορβανά.
Δέν τά προγραμματίσες μέσα στά
πλαίσια τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτή-
των, πού ἐξοικονομεῖ καί διαχειρίζε-
ται ἡ κεντρική διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος. Ἀφησες ἔξω (ἀνέπαφα,
ἢ ληστεμένα, δέν ξέρω) τά ταμεῖα τῆς
Ἐκκλησίας. Καί φόρτωσες τίς δαπάνες
τῶν οἰκοδομῶν στή ράχη τῆς ἑλληνικῆς
Πολιτείας καί, κατά προέκταση, στό
κοινό πουργί τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης.
Ζήτησες ἀπό τό Κράτος νά ἐγγράψει
στά προγράμματα ἀναπτυξιακῶν ἔρ-
γων, πού χρηματοδοτοῦνται ἀπό τό

Εὐρωπαϊκό Ταμεῖο Στήριξης καί Πε-
ριφερειακῆς Ἀνάπτυξης, τά ἔργα τῆς
Ἐκκλησίας καί νά ἐξασφαλίσαι τή χρη-
ματοδότησή τους μέ πακτωλό δισεκα-
τομμυρίων δραχμῶν.

Ἐκατό εἴκοσι ἔξι δισεκατομμύρια ζή-
τησες, γιά νά οἰκοδομήσεις τά λαμπρά
κτίσματα, πού θά ἐξυπηρετήσουν τήν
Ἐκκλησία στά νέα της ποιμαντικά ἀνοί-
γματα καί θά ἀποτυπώσουν στήν ἱστο-
ρική βίβλο, μέ χρυσές πινελιές, τό ἀθά-
νατο προφίλ σου.

Ἀλλά, αὐτόματα ἀναδύεται ἡ δι-
καιολογημένη ἔνσταση. Ἄν τό ἑλληνι-
κό Κράτος ἔκοβε ἀπό τά δικά του προ-
γράμματα ὑποδομῆς αὐτό τό μυθῶδες
ποσό καί σοῦ τό παραχωροῦσε, τά
λαμπρά οἰκοδομήματα, πού θά στή-
νονταν, θά ἦταν δικά σου δημιουρ-
γήματα ἢ τοῦ Κράτους; Ἀπό τή στιγμή,
πού σύ, εἴτε ὡς ἄτομο, εἴτε ὡς κεντρι-
κός μοχλός τῆς Συνοδικῆς διοίκησης
τῆς Ἐκκλησίας, δέν θά χρηματοδο-
τοῦσες τίς δαπάνες τῶν οἰκοδομῶν, μέ
ποιό δικαίωμα θά τά παρουσίαζες ὡς
δικά σου ἐπιτεύγματα; Μέ «ξένα κόλυ-
βα θά ἔκανες τό μνημόσυνο»; Καί θά
τό ἐμφάνιζες ὡς δικό σου κατόρθωμα;

Δέν γνωρίζω, ἂν σύ τό βρίσκεις ἐντι-
μο. Ἐγώ, μέ αὐξημένη δόση ἐπιείκειας,
τό χαρακτηρίζω παμπόνηρο.

Καί συνοδεύω τήν ἀπορία μου καί
τό χαρακτηρισμό μου καί μέ μιὰ δεύτε-
ρη παρατήρηση: Τά λαμπρά οἰκοδο-
μήματα θά στήνονταν μέ τά «ξένα κό-
λυβα». Μέ τίς εὐρωπαϊκές ἐπιχορηγή-
σεις, πού θά τίς ἐξασφάλιζε ἡ κρατική
μέριμνα. Οἱ οἰκονομίες, ὡστόσο, τῆς
Ἐκκλησίας, τό ἱερό χρήμα, πού συγ-
κεντρώθηκε κατά τό ἐξάχρονο διάστη-
μα καί, πού ἐξακολουθεῖ νά συγκεν-

τρώνεται στην άλυσίδα των ἐκκλησιαστικῶν ταμείων, ποῦ πῆγε; Ποιά προγράμματα κάλυψε ἢ καλύπτει; Ποιά ἔργα, μισοτελειωμένα, ὀλοκλήρωσε; Ἡ ποιά καινούργια ξεκίνησε;

Τό ἄπλωμα τοῦ χεριοῦ σου στήν ἐπαίτεια καί ἡ ὀλοκληρωτική σου ἐξάρτηση ἀπό τά ταμεῖα τοῦ Κράτους καί τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπενδύσεων προδίδει προβληματική ἢ ὑποπτη διαχείριση τῶν πλουσιοπάροχων εἰσφορῶν τῶν Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς σου καί τῶν αὐτοπροαίρετων δωρεῶν τῶν πιστῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ Ναοί «καθ' ὑποχρέωση» καί οἱ δωρητές αὐτόβουλα ἐμπλουτίζουν τήν ἐκκλησιαστική «λογία». Ὅταν, ὅμως, τοὺς ἐρεθίζουν οἱ ψίθυροι καί οἱ τηλεοπτικές πληροφορίες καί τοὺς ἐμβάλλουν στήν περίσκεψη καί στήν ὑποψία, τότε νοιώθουν προδομένη τή διάθεσή τους. Καί ἐπιτρέπουν στή γλώσσα τους νά κοινολογῇσαι τήν ὀδύνή τους.

Τήν ἀδιάκοπη εἰσροή παχυλῶν εἰσφορῶν καί δωρεῶν στά ἐκκλησιαστικά σου ταμεῖα δέν μπορείς, μέ κανένα τρόπο, νά τήν ἀρνηθεῖς. Ἄν διαθέτεις τό καθαρό μέτωπο τοῦ ἀκατηγόρητου διαχειριστῆ τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ χρήματος, βγές στά μέσα ἐνημέρωσης καί δώσε λόγο. Ἀνακοίνωσε, μέ παρρησία καί μέ σαφήνεια, ποῦ διατέθηκαν οἱ πόροι, πού ἔφτασαν στή Σύνοδο καί στήν Ἀρχιεπισκοπή. Οἱ μεγάλες εἰσφορές τῶν 130 Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς σου. Τά εἰσοδήματα τῶν δυό μεγάλων Μοναστηριῶν, τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης καί τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη, πού θεωροῦνται οἱ πλουσιότερες Μονές τῶν Βαλκανίων καί οἱ προϋπολογισμοί τους ὑπερκαλύπτουν

τά κέρδη σοβαρῶν σύγχρονων ἐπιχειρηματικῶν σχηματισμῶν. Οἱ γενναῖες προσφορές τῶν ἰδιωτῶν, πού θεωροῦν ὑποχρέωσή τους νά χρηματοδοτήσουν κάποιες πρωτοβουλίες τῆς Ἐκκλησίας καί σπεύδουν, μυστικά, στόν Ἀρχιεπίσκοπο, γιά νά τοῦ ἐγχειρίσουν τίς δωρεές τους. Τά ποσά, πού συγκεντρώθηκαν ἀπό τό προσκύνημα τῆς ἁγίας εἰκόνας «Ἄξιόν ἐστι» καί πού δέν δημοσιοποιήθηκαν ποτέ μέ τή χρεωστική ἀκρίβεια στό δωρεοδότη λαό. Τά «φιλότιμα» ἢ, ἀκριβέστερα, τά «ἀφιλότιμα», πού συγκεντρώνονται στήν Ἀρχιεπισκοπή, ὡς προσωπικοί πόροι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί πού σταχυολογοῦνται ἀπό τίς πολλές, καθημερινές ἱεροπραξίες τῶν νεκροθαπτῶν Ἀρχιερέων. Τά μυθώδη, προσωπικά σου εἰσοδήματα, πού δέν τά ἔχει μήτε μεγαλύτεμος, μήτε μεγαλοϊδιοκτῆτης.

Τά χρυσοφόρα ρεύματα τρέχουν, ἀπό ὅλες τίς μεριές, τροφοδοτοῦν τήν κεντρική κοίτη τῆς οἰκονομικῆς σου αὐτοκρατορίας καί, ἐνῶ θά ἔπρεπε νά ποτίζουν καί νά γονιμοποιοῦν ὀλόκληρη τήν ἑλληνική Ἐκκλησία, χάνονται σέ κάποιο μυστικό φαράγγι, ἀποκλειστικά δικῆς σου ἔμπνευσης καί προνομιακά δικῶν σου σχεδιασμῶν.

Θά σταματοῦσα στό σημεῖο αὐτό τή χαρτογράφηση τῶν πολλῶν, εἰσοδηματικῶν διαδρόμων σου, ἄν δέν εἶχε ἀνοίξει, ἐντελῶς πρόσφατα, καί ἄλλη πηγή, ἀστείρευτο κεφαλάρι, πού σύ φρόντισες νά τό στρέψεις καί νά τό διοχετεύσεις στά δικά σου θυλάκια. Ἡ προηγούμενη Κυβέρνηση, κατά τίς παραμονές τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, θέλησε νά προσφέρει στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μιά ἐξυπηρέτηση, πού θά

μπορούσε νά τήν εξαργυρώσει, πολύ σύντομα, μέ ψήφους. Κατάργησε τήν έπαχθή φορολογία τοῦ 35%, πού πλήρωναν, ἴσαμε τότε, ὅλοι οἱ Ἱεροί Ναοί, ἀκόμα καί τῶν μικρῶν χωριῶν τῆς ἐπικράτειας. Ὅμως, εἰδικά γιά τήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν, ἡ σημαντικότερη αὐτή ἐλάφρυνση τῆς φορολογίας, δέν ἀφέθηκε νά ἐξυπηρετήσῃ τίς ἀνάγκες τῶν Ναῶν. Μέ δική σου, ἐκβιαστική παρέμβαση, δρομολογήθηκε νά ἐνισχύσει τά κεντρικά σου ταμεῖα. Ὅλοι οἱ ἱερεῖς τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς σου περιφέρειας παραπονοῦνται καί διαμαρτύρονται, ὅτι, ἀνεβάζεις κάθετα τήν ἐκτίμηση τῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ναῶν τους καί τοὺς ὑποχρεώνεις νά καταβάλουν τίς νόμιμες εἰσφορές μέ βάση ὅχι τίς πραγματικές εἰσπράξεις, ἀλλά τίς πλασματικές, πού ἐγκρίνονται ἀπό σένα, τόν προϊστάμενό τους. Καί ἔτσι, ἡ φορολογία, πού πῆγαινε στό Κράτος, περνάει τώρα στήν Ἀρχιεπισκοπή.

Αὐτό σημαίνει, πῶς τό δικό σου πορτοφόλι παραγεμίζει. Πῶς τά ἔσοδα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς (ἂν ὑπολογίσει κανεῖς καί τή χωρική ἔκταση τῶν ἐνοριῶν καί τήν πληθυσμιακή ἔκρηξη) ἔχουν διογκωθεῖ σέ βαθμό ἀσύλληπτο. Καί ἡ ἀξιοποίηση ὅλου αὐτοῦ τοῦ πλούτου δέν εἰκονίζεται ἀπό κανένα ἐπίσημο στοιχεῖο.

Ἀνακοίνωσε, λοιπόν, τό ὕψος τῶν πολλῶν καί ποικίλων ἐσόδων σου. Δῶσε λεπτομέρειες καί ἀριθμούς. Ἀφῆσε τό φῶς νά μπεῖ στά μυστικά ἐρμάριά σου. «Ἀπόδος τόν λόγον τῆς οἰκονομίας σου». Καί ἂν ὅλοι αὐτοί οἱ πόροι συνθέτουν ἰσχνή καί ἀτελέσφορη περιουσία, τότε κρέμασε τά καινούργια ἔργα καί τίς μοντέρνες οἰκο-

δομές στοὺς ὠμούς τῆς ἑλληνικῆς Πολιτείας, δηλαδή στοὺς ὠμούς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Καί, στή συνέχεια, στήσε τό «κατηγορῶ» σου ἐναντίον ἐκείνων, πού σέ σαμποτάρησαν καί σοῦ ἀρνήθηκαν τίς χρηματοδοτήσεις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ταμείου στήριξης.

* * *

Τρία στοιχεῖα, πού φτάνουν στίς ἀκοές καί στήν κρίση τοῦ λαοῦ, σέ προδίδουν καί σέ ἐκθέτουν. Ὁ λαός βλέπει ἢ πληροφορεῖται πλάγια, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διαχειρίζεται, μυστικά καί ἀνεξέλεγκτα, μυθώδη ἔσοδα. Παράλληλα, τόν παρακολουθεῖ, γιά μιά ὁλόκληρη ἑξαετία, νά μὴ θεμελιώνει οὔτε μιά καλύβα, μέ δαπάνες τῶν παχυλῶν ταμείων του. Καί τόν φωτογραφίζει συνεχῶς μέ τό χέρι ἀπλωμένο, ἐπαίτη τῆς ξένης φιλορθόδοξης(!) διάθεσης ἢ τῆς ντόπιας πολιτικῆς σκοπιμότητας. Πῶς νά ἐγκρίνει τίς συμπεριφορές του; Καί πῶς νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τή ζάλη τῶν ὑποψιῶν του;

Καί μιά τελευταία ὑπόμνηση, ὅχι λιγότερο σημαντική. Σέ παρακαλῶ, φίλε Χριστόδουλε, μὴν ἐπιχειρήσεις νά προβάλεις ὡς «ἄλλοθι» τόν ἰσχυρισμό, ὅτι τά πολλά, τά πάμπολλα, ἐντελῶς προσωπικά σου, εἰσοδήματα τά διαθέτεις μυστικά σέ ἔργα τῆς Ἐκκλησίας καί κρατᾷς γιά τόν ἑαυτό σου τήν παραδειγματική «πτωχεία» τῶν ἁγίων Πατέρων μας καί τήν ἄκρα λιτότητα. Ἕνας τέτοιος ἰσχυρισμός προδίδει ἀμνηχανία καί περνάει ὡς ἀστεῖος. Καί αὐτό, γιά δύο λόγους.

Ὁ πρῶτος λόγος: Ἐσύ, ἀκόμα καί ἕνα σπυρί πασατέμπου ἂν προτίθεται νά προσφέρεις σέ ἕνα μικρό παιδί, θά σύρεις κοντά σου τήν τηλεοπτική κάμερα, γιά νά σέ φωτογραφήσει καί νά

σαλπίσει, *urbi et orbi*, τήν εύεργετική πράξη σου. Πώς νά άποδεχτεί κανείς, ότι τίς μεγάλες σου δωρεές τίς κάνεις κρυφά; Πώς νά πιστέψει πώς παραχωρεῖς τόν ὄγκο τῶν εἰσοδημάτων σου, μέσα στή βαθειά σκιά τῆς Ἀγιοπνευματικῆς ταπεινοφροσύνης;

Καί ὁ δεύτερος λόγος: Ἀφοῦ, στό χώρο τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, στήν περιοχή τῶν Συνοδικῶν εὐθυνῶν σου καί στήν Ἀρχιεπισκοπή, πού εἶναι ἡ ὀριακή ἔκταση τῆς κυριαρχικῆς ποιμαντικῆς σου διακονίας, δέν ἔχει γίνει κανένα ἐντυπωσιακό ἔργο στό διάστημα τῆς ἐξαετίας, δέν ἔχει ὑψωθεῖ κανένα κτίριο καί δέν ἔχει στηθεῖ καμιά δαπανηρή πρωτοβουλία, πού ἔχεις καταθέσει τό βαρυφορτωμένο ἀσκό τῶν περιττῶν εἰσοδημάτων σου; Ἄν ὑπῆρχε, ἔστω καί ἓνα μικρό κατασκεύασμα, θά ἀρκοῦσε γιά νά στεγάσει τόν ἰσχυρισμό τῶν «δήθεν» μυστικῶν προσφορῶν σου. Ἀλλά ἀφοῦ δέν ὑπάρχει, δέν δικαιώνεται ἡ χρήση ἑνός τέτοιου «ἀνέρειστου» ἐπιχειρήματος.

2. «Ὁ πιστός οἰκονόμος»

Γύρισε πίσω τό βλέμμα σου, φίλε Χριστόδουλε. Στό πολύ κοντινό μας παρελθόν. Καί κύτταξε, τίμια, τήν ὀσιακή, ἀκτινοβόλο φυσιογνωμία ἑνός συγχρόνου μας «πιστοῦ οἰκονόμου» τῶν ἁγίων Μυστηρίων καί τοῦ ἱεροῦ χρήματος. Ἐνός Ἀρχιεπισκόπου, πού δέν ἄπλωσε χέρι ζητιανιάς στίς ἐξουσίες τοῦ κόσμου. Ἀλλά κατάφερε, μέ τήν τίμια, τή σφιχτή καί διάφανη διαχείριση, νά γεμίσει τό λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς καί ὁλόκληρη τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέ ἔργα ἀγάπης, μέ λαμ-

πρές ἀλλά καί λειτουργικότητες οἰκοδομές καί μέ ἐργαστήρια ποικίλης ἀνάπτυξης.

Σοῦ μιλάω γιά τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο. Τό ἀνήσυχο πνεῦμα, πού δέν ἐπέτρεπε «*νυσταγμόν τοῖς βλέφαροις του*». Τήν πυρωμένη καρδιά, πού λαμπαδοδρομοῦσε τήν ἀγάπη. Εἶναι γνωστό, ἀκόμα καί στούς ἐχθρούς του, ὅτι δέν ἄφησε τομέα ἐκκλησιαστικῆς δράσης, πού νά μήν τόν καλύψει. Καί δέν ἰχνογράφησε πρόγραμμα, ὅσοδῆποτε ἐπίπονο καί δαπανηρό, πού νά μή τό μετουσιώσει σέ ζωντανή παράδοση.

Ἀπό τό 1833, πού θεσπίστηκε τό Αὐτοκέφαλο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἴσαμε σήμερα, δέν ἀναδείχτηκε ἄλλος Ἀρχιεπίσκοπος, ἱκανός νά συγκριθεῖ μαζί του ἢ, πολύ περισσότερο, νά τόν ἀνταγωνιστεῖ στά ὁράματα καί στή δημιουργία. Καί δέν ὑπῆρξε κανένας, πού νά διαχειρίστηκε, μέ τόση ἀξιοπρέπεια καί μέ τόση περίσκεψη, τό «ιερό χρήμα» καί νά ἔκανε, μέ τήν τόσο περιορισμένη ἀποταμίευση, τόσο πολλά πράγματα. Μέ τήν εὐσυνειδησία του, τήν τιμιότητά του καί τήν ἀπόλυτα ἐλεγχόμενη διαχείριση κατάφερε νά διευρύνει ἐντυπωσιακά τή φιλάνθρωπη δράση τῆς Ἐκκλησίας καί νά ἀνεγείρει μεγαλόπρεπες οἰκοδομές, πού φωνάζουν (ναί, οἱ πέτρες φωνάζουν), πώς γιά νά γίνουν ἔργα στήν Ἐκκλησία δέν χρειάζονται κρατικές ἢ εὐρωπαϊκές ἐπιχορηγήσεις, ἀλλά καρδιές φορτισμένες μέ τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί χέρια ἐντιμα καί καθαρά, πού μετροῦν καί ἀξιοποιοῦν, μέ φόβο Κυρίου καί τήν τελευταία δεκάρα.

Ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος δέν πῆρε καμμιά κρατική ἐπι-

χορήγηση. Ούτε άντλησε πόρους από τὰ-άνυπαρκτα τότε-εύρωπαϊκά πακέτα στήριξης. Ἡ πρώτη πηγή οικονομικῆς ἐνίσχυσης τῶν μεγάλων ἔργων του ἦταν ἡ δική του τσέπη. Τό δικό του φτωχό βαλάντιο. Ἀρνήθηκε καί ἀπέρριψε, μέ δυναμική κίνηση ψυχῆς, τήν πολυτέλεια καί τή χλιδή. Κράτησε, γιά τόν ἑαυτό του, τὰ διαπιστευτήρια τῆς φτώχειας, τῆς ἔσχατης φτώχειας. Περιβλήθηκε τό σχῆμα τοῦ ταπεινοῦ ἁσκητῆ. Καί υἱοθέτησε, ὡς ποιότητα ζωῆς, τήν ἀπόλυτη λιτότητα.

Μέ τήν παρρησία, πού γεννάει ἡ ἀνιδιοτέλεια, ἐμπιστεύτηκε τὰ ὁράματά του στόν πιστό λαό. Καί ἐνέπνευσε, μέ τό λόγο του καί μέ τό παράδειγμά του, παροχές ἀγάπης. Ταυτόχρονα, διοχέτευε τὰ χρήματα, πού ἔφταναν στήν Ἀρχιεπισκοπή ὡς δικά του, προνομικά δικαιώματα, στίς ὀργανωμένες πρωτοβουλίες τῆς Ἐκκλησίας. Στούς τομεῖς τῆς ἐκκλησιαστικῆς καί κοινωνικῆς ἀνάπτυξης, στίς ὀργανωμένες ἐστίες τῆς ἀγάπης καί στά φυσικά πρόσωπα, πού συνοδοιποροῦσαν μέ τήν ἔνδεια καί τή στέρηση.

Κατά τήν παρθενική πρόσβασή του στό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν καί κατά τήν ἐκφορά τοῦ ἐνθρονιστήριου λόγου του, ἔκανε τούτη τή δήλωση: «Ὡς *πρῶτον δεῖγμα τῆς ὑπέρ τοῦ ἱεροῦ κλήρου μερίμνης μας, ἥδη ἀπό τῆς στιγμῆς ταύτης θά μᾶς ἐπιτραπῇ νά ἐξαγγείλωμεν, ὅτι πάντα τὰ ἐκτός τοῦ μηνιαίου ἐπιδόματος ἔσοδα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1967, θά διατίθενται διά τήν λειτουργίαν Νοσοκομείου τῶν κληρικῶν, τοῦτο δέ διότι τὰ ἀπό 1ης Ἰουνίου μέχρι τῆς 31ης Αὐγούστου 1967 ἀντίστοιχα ἔσοδα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου θά διατεθοῦν ὑπέρ*

τῶν σεισμοπλήκτων».

Οἱ πρῶτοι, πού ἔγιναν ἀποδέκτες τοῦ περιεχομένου τοῦ βαλαντίου του καί τῶν αἰσθημάτων τῆς ἀγάπης του, ἦταν οἱ σεισμοπλήκτοι. Καί οἱ δεῦτεροι, οἱ συλλειτουργοί του. Οἱ ἱερεῖς καί οἱ οἰκογένειες τους, πού εἶδαν, γιά πρώτη φορά, νά ἰδρύεται Νοσοκομεῖο δικό τους, ἱκανό νά θεραπεύσει τόν πόνο τους καί νά ζεστάνει τίς καρδιές τους.

Ἔτσι δημιουργήθηκε τό πρῶτο ταμεῖο τῶν μεγάλων ἔργων. Θεμελιώθηκε μέ τίς δικές του προσφορές. Καί ἐμπλουτίστηκε μέ τὰ ποσά, πού ἐξοικονόμησε, ἐλέγχοντας προσεκτικά τήν ἐκκλησιαστική διαχείριση καί περιορίζοντας διακριτικά τίς δαπάνες τῶν κεντρικῶν νομικῶν προσώπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Νά ἀποσπᾶσω, ἀγαπητέ Χριστόδουλε, μερικά, ἐντυπωσιακά καί ἰδιαίτερα δαπανηρά ἔργα ἀπό τό μακρύ κατάλογο τῆς δημιουργίας τοῦ μακαριστοῦ Ἱερώνυμου καί νά σοῦ τὰ ἐμφανίσω;

Πρῶτο καί κύριο, τό Νοσοκομεῖο τῶν Κληρικῶν. Τό κτίριό του καί ὁ ὑπερσύγχρονος (γιά κείνη τήν ἐποχή) ἐξοπλισμός του. Αὐτό τό πανδοχεῖο τῆς ἀγάπης, πού ἀνάλαβε νά ἐνεργοποιεῖ καί νά διαχέει, κατά τόν παγωμένο αἰῶνα μας, τή θερμότητα τῆς ἀκτινοβολίας τῆς θεϊκῆς ἀγάπης καί νά ἀνακουφίζει τόν πόνο. Πλαίϊ στό ἀρχικό, παλιό, κτίριο, πού ἦταν δωρεά, προστέθηκε ἕνα δεύτερο, καινούργιο, μέ ἀποκλειστική δαπάνη τῆς Ἐκκλησίας. Σέ χρόνο «μηδέν» ἀγοράστηκε ὁ μηχανικός ἐξοπλισμός του. Ταυτόχρονα, καλύφθηκαν ὅλες οἱ θέσεις τοῦ ἱατρικοῦ καί

τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ. Καί τό Νοσοκομεῖο ἄνοιξε τίς πύλες του. Τό ἐγχείρημα μεγάλο. Τά ἔξοδα πολλά. Ἀλλά καί ἡ ἀγάπη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερώνυμου ἀστείρευτη. Ὁ ἴδιος ἄδειαζε τίς τσέπες του καί ἔστελνε, ἀκόμα καί τό τελευταῖο νόμισμα, γιά νά συμπληρώσει τούς ἀναγκαίους πόρους. Καί οἱ φίλοι του καί οἱ πνευματικοί συνοδοιπόροι του, ἔτρεχαν νά καταθέσουν τόν ὀβολό τους καί τήν ἀγάπη τους, γιά νά ἐπικουρήσουν στό μεγαλεπήβολο ἀρχιεπισκοπικό ἄθλημα ἀγάπης.

Τώρα, πῶς φτάσατε σεῖς, οἱ μεταγενέστεροι, νά ὀδηγήσετε σέ χρεωκοπία τό Νοσοκομεῖο τῶν Κληρικῶν καί νά τό ξεπουλήσετε στό Κράτος, δίχως ἀντάλλαγμα, εἶναι ἓνα θέμα, πού θά τό ἀνασκαλέψει ἡ ἱστορία, θά μετρήσει τήν τραγικότητά του καί θά σᾶς καταλογίσει εὐθύνες.

Σοῦ παρουσιάζω τό δεύτερο, ἐντελῶς πρωτότυπο γιά τήν ἐλληνική πραγματικότητα, ἐκκλησιαστικό καί οἰκοδομικό ἄθλημα. Τό «Διορθόδοξο Κέντρο, πού στήθηκε στόν αὐλίο χώρο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης. Ὅραμα ἐμπνευσμένο. Καί κατασκευή, πολύ ὑψηλῶν προδιαγραφῶν. Σχεδιάστηκε, θεμελιώθηκε καί ὀλοκληρώθηκε σέ χρόνο ρεκόρ. Ἐκεῖνοι, πού κλήθηκαν νά τό ἐγκαινιάσουν, ἔμειναν ἄναυδοι. Τίμησαν τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο μέ τόν ἔπαινό τους. Καί δόξασαν τό Θεό.

Γνωρίζεις πολύ καλά, ὅτι ἀνακαινιστικές ἐργασίες εὐρύτατης κλίμακας ἔγιναν καί στίς δυό μεγάλες Ἱερές Μονές, τή Μονή Πεντέλης καί τή Μονή Πετράκη, πού ἡ ἀδιαφορία τῶν προηγούμενων ἐκκλησιαστικῶν διοικήσεων

τίς εἶχε παρατήρει, ἔκθετες, στήν ἐρείπωση καί στόν ἀφανισμό. Καί, μαζί μέ τή Μονή Πετράκη, ἀνακαινίστηκε καί μεγάλωσε, μέ τήν προσθήκη ὀλόκληρου ὀρόφου, καί τό κτίριο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, πού ἔγινε, τελικά, ἔδρα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί στέγη ὅλων τῶν κεντρικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Νά προσθέσω στόν κατάλογο τήν ἀνακαίνιση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῶν Ἀθηνῶν, τή δημιουργία καί ἀνάδειξη τοῦ μνημείου τῆς Ἐθνεγερσίας στά ἡρωϊκά Καλάβρυτα, τά σπίτια γαλήνης στίς ἐνορίες τῶν Ἀθηνῶν, τή χρηματοδότηση τῶν Σχολείων καί τῶν Ἱδρυμάτων, τό ἀνοιγμα τῶν Ἱεραποστολῶν καί τήν οἰκονομική ἐνίσχυση ὅλων ἐκείνων τῶν ἐμπνευσμένων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, πού θυσίαζαν τήν ἄνεση, γιά νά μεταφέρουν τή δάδα τῆς πίστες ἐκεῖ, ὅπου «οὐχ ὠνομάσθη Χριστός» (Ρωμ. ιε' 20); Ἄν ἀναφερθῶ, μέ λεπτομέρειες, σέ ὅλα αὐτά, «ἐπιλήψει με διηγούμενον ὁ χρόνος» (Ἑβρ. ια' 32). Θά μοῦ κλέψει τήν προσοχή ὁ θαυμασμός. Θά βυθιστῶ στή δοξολογική ἐνατένιση. Καί θά χάσω ἀπό τά μάτια μου τή σημερινή τραγικότητα.

* * *

Ὑπογραμμίζω δέ, μέ ἔμφαση, τό γεγονός, ὅτι καί οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερώνυμου, ἐκεῖνοι, πού κυριολεκτικά δαιμονίστηκαν μέ τήν ἄνοδό του στό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν καί ἀγωνίστηκαν νά τόν κατεβάσουν, δέν βρῆκαν ψεγάδι στή διαχείριση τοῦ ἱεροῦ χρήματος καί δέν μπόρεσαν νά ἀμφισβητήσουν τήν ἐπιτυχέστατη ἀξιοποίηση τοῦ περισσεύματος τῆς ἔντιμης καί συγκρατημένης οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

Θυμᾶσαι πολύ καλά, φίλε Χριστόδουλε, ὅτι ὁ τότε Μητροπολίτης Πειραιῶς Χρυσόστομος (Ταβλαδωράκης), μὴ τολμώντας νὰ ἀμφισβητήσει τὸ ἀναπτυσιακὸ ἔργο τοῦ Ἱερώνυμου, ἀλλὰ προσπαθώντας νὰ τὸ ὑποτιμήσει, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε: «Δῶστε μου ἑμένα τὸν πακτωλὸ τῆς Πεντέλης καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ σᾶς κάνω πολὺ περισσότερα καὶ ἀφαντάστως λαμπρότερα ἔργα, ἀπὸ αὐτά, πού κάνει ὁ Ἱερώνυμος».

Δέν ἦταν σέ θέση, ὁ ταλαίπωρος, νὰ μαντεύσει ἢ νὰ προφητεύσει, αὐτό, πού θὰ γινόταν κατὰ τὰ ἐπόμενα χρόνια. Ὁ πακτωλὸς τῆς Πεντέλης καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἔφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ἱερώνυμου. Πέρασε στὰ χέρια τῶν διαδόχων του. Γιά τετραπλάσιο χρονικὸ διάστημα, γιά εἰκοσιτέσσερα ὁλόκληρα χρόνια, βρέθηκε, στὰ χέρια τοῦ Σεραφεῖμ. Καί, ὄχι μόνο δέν ἔγινε κανένα, ἀπολύτως, σημαντικὸ ἔργο, ἀλλὰ καὶ ἐξανemizόταν, δίχως νὰ δίνεται καμμιά ἐνημέρωση στοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πλήρωμα. Καί μετὰ τὸν Σεραφεῖμ, γιά ἔξι χρόνια, δηλαδή περίοδο ἴση μέ τὴν περίοδο Ἱερώνυμου, βρίσκεται στὰ δικὰ σου χέρια. Τὸν ψηλαφεῖς, τὸν μετρᾷς, τὸν καμαρώνεις, τὸν..., ἀλλὰ δέν φαίνεται, πουθενά, ὅτι τὸν ἀξιοποιεῖς γιά τὸ καλὸ τῆς Ἐκκλησίας.

Τί ἔγινε, λοιπόν, ὁ πακτωλός, στὰ ἔξι αὐτά χρόνια; Πόσος ἦταν; Καί ποῦ δαπανήθηκε; Γιατί δέν χρηματοδότησε ἕνα ἔργο πνοῆς; Γιατί δέν ἀνήγειρε μιά στέγη, ἀπαραίτητη γιά τὴν ὑλοποίηση τῶν ἐκκλησιαστικῶν προγραμμάτων;

Καί πέρα ἀπὸ τὸν πακτωλὸ τῆς Πεντέλης καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τὰ ἐρωτηματικά ἐγγίζουν καὶ τὸν πακτωλὸ τῶν ποικίλων ἀπολαυῶν τοῦ προ-

καθήμενου καὶ ἐρεθίζουν τὸν ἴδιο τὸν ἔνοικο τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ μεγάρου.

Ποῦ πῆγε, κ. Χριστόδουλε, ὁ δεύτερος αὐτὸς πακτωλός, πού ἐνθουλακώνεται καὶ ἐγκρύπτεται, ὡς ἄλλος θησαυρός, στίς τσέπες τοῦ Ἀρχιεπισκόπου; Τί ἔγιναν οἱ πλουσιοπάροχες, προσωπικὲς σου πρόσοδοι; Τὰ «δικαιώματα», πού εἰσρέουν ἀπὸ κάθε κατεύθυνση, μυστικά ἀλλὰ σταθερά, στὸν ἀδιαφανὴ λογαριασμό σου; Πόσα εἶναι αὐτά; Καί ποῦ χρησιμοποιήθηκαν; Γιατί δέν ἀκούστηκε, ὅτι ἔδωσες, ἔστω καὶ μιά δραχμὴ, τοὺς σεισμόπληκτοὺς τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς σου περιφέρειας; Γιατί δέν γνωστοποιήθηκε, ὅτι παραχώρησες, ἔστω ἕνα πολλοστημόριο, τῶν ἀπολαυῶν σου, γιά τὴν ἐνίσχυση τῶν ἄστεγων τοῦ Κοσόβου ἢ γιά τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ ἔργου τῶν διεθνῶν ἱεραποστολῶν;

* * *

Καί, πῶς νὰ τὸ κάνουμε; δέν δικαιόμαστε νὰ ἀποφύγω καὶ τὴν εὐρύτερη σύγκριση. Ὁχι μόνο μέ τὴ φυσιογνωμία τοῦ μακαριστοῦ Ἱερώνυμου, πού, στοῦ κάτω-κάτω, ἦταν «Πνευματέμφορος» καὶ «χαρισματικός», μέ τὴ βαρύτητα, πού ἔχουν οἱ ὄροι αὐτοὶ στὴν ἱστορία καὶ στὴ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ καὶ μέ τοὺς ἄλλους Ἐπισκόπους, πού πορεύτηκαν καὶ πορεύονται μέ τὴ λαμπάδα τῆς συνείδησής τους ἀναμμένη. Κανένας μας δέν πορεύεται μόνος, μονότατος, δίχως ἢ συμπεριφορὰ του νὰ συσχετίζεται καὶ νὰ συσταθμίζεται μέ τίς συμπεριφορὰς τῶν συγχρόνων του καὶ συνοδοιπόρων του. Καί κανένας μας δέν κρίνεται, ὡσὰν νὰ ἔχει ἔλθει ἀπὸ ἄλλο πλανήτη.

Στὴν ἀδράνειά σου καὶ στὴν προ-

βληματική σου διαχείριση, αγαπητέ Χριστόδουλε, έχω νά αντιπαραθέσω σύγχρονα παραδείγματα Ἐπισκόπων, πού, σέβονται τό λειτούργημά τους, κρατοῦν τά χέρια τους καθαρά καί διαχειρίζονται μέ ἄκρα εὐσυνειδησία τίς δωρεές τῶν πιστῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Εἶναι εὐτύχημα, πῶς δέν ἔλειψαν παντελῶς οἱ τίμιοι Ἐπίσκοποι. Δέν εἶναι πολλοί αὐτοί. Μετριοῦνται στά δάχτυλα. Καί δέν ποιμαίνουν Μητροπόλεις μέ εἰσοδήματα ἀντίστοιχα τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐμβέλειας. Οἱ ἐπαρχίες τους εἶναι φτωχές. Οἱ πόροι περιορισμένοι. Καί, παρά ταῦτα, δημιουργοῦν περισσεύματα, τά βάζουν στήν ἄκρη καί τά διοχετεύουν, σεβαστικά, στήν ὑλοποίηση εὐγενῶν ὁραμάτων.

Κάνε μιά καινούργια περιοδεία στήν ἑλληνική γῆ. Ὅχι γιά νά ἐπιδείξεις τά πειστήρια τῆς χλιδῆς σου. Μήτε γιά νά ἀπαιτήσεις πατριαρχικές δόξες. Ἀλλά γιά νά δεῖς, πῶς ἐργάζονται κάποιοι συλλειτουργοί μας, Μέ πόση περίσκεψη. Μέ πόσο σεβασμό στίς οἰκονομικές εἰσφορές τῶν πιστῶν. Καί μέ πόση δημιουργική φαντασία. Τά ἰδρύματά τους, ὠραιότατα καί ἐξοπλισμένα μέ πληρότητα. Οἱ συνεργάτες τους, ἐντιμότετοι καί προσεκτικοτάτοι στή διακίνηση τοῦ χρήματος καί τῶν ἀγαθῶν. Οἱ λογαριασμοί τους, διάφανοι. Καί ὅλα αὐτά, δίχως τόν πακτωλό τῆς Πεντέλης καί τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Μέ τά λίγα. Ἀλλά μέ ὑπόβαθρο τήν κρυστάλλινη ἐντιμότητα.

3. Πόρισμα

Ἀνάγκη, νά συνοψίσω τίς παρατηρήσεις μου.

1. Μέ δεδομένο, ὅτι κατά τήν ἐξαετία τῆς θητείας σου στόν Ἀρχιεπισκοπικό θρόνο δέν ἔγινε κανένα ἔργο πνοῆς...

2. Μέ δεδομένο, ὅτι ἡ Ἱερά Μονή Πεντέλης καί ἡ Ἀρχιεπισκοπή συγκροτοῦν οἰκονομικό πακτωλό, πού μπορεῖ νά χρηματοδοτήσῃ μεγάλα ἀνοίγματα...

3. Μέ διακηρυγμένη τήν ἀπαίτησή σου (ἀκόμα καί τήν πικρία σου) τά ἔργα τῆς Ἐκκλησίας νά θεμελιωθοῦν καί νά ὁλοκληρωθοῦν μέ κρατικές ἐπιχορηγήσεις καί μέ παροχές ἀπό τά εὐρωπαϊκά προγράμματα στήριξης...

4. Μέ ζωντανό τό παράδειγμα τῆς χρηστῆς διαχείρισης ἐκ μέρους τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερώνυμου, τῆς δημιουργίας σειρᾶς ὁλόκληρης μεγάλων ἔργων ὑποδομῆς καί τοῦ ἀνοίγματος τομέων δράσεως, πού ἀπαιτοῦν καί τήν πλούσια ὑλική στήριξη...

5. Μέ τήν παρουσία, καί στήν παροῦσα ἱστορική φάση, Μητροπολιτῶν, πού ξέρουν νά κάνουν οἰκονομίες καί νά δημιουργοῦν τίς προϋποθέσεις γιά διεύρυνση τοῦ ἔργου τους καί γιά τό στήσιμο τῶν ἀπαραίτητων συγκροτημάτων...

Ἡ δική σου διαχείριση τοῦ ἱεροῦ χρήματος κρίνεται προβληματική. Ἀφήνει πολλά καί ἀναπάντητα ἐρωτηματικά. Καί γεννᾷ στίς ψυχές ἰσχυρές ὑποψίες.

Μακάρι νά μπορέσεις νά ἀνασκευάσεις, μέ τίς πράξεις σου, τίς ἐντυπώσεις καί τούς προβληματισμούς. Μακάρι νά ἀποδείξεις τόν ἑαυτό σου καθαρό καί ρέκτη.

Ἀλλά...

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Εκκλησιαστική δικαιοσύνη

«ΥΠΝΩΤΤΟΥΣΑ»...

Έν ενεργεία Μητροπολίτης σέ επίσημη δήλωσή του ενώπιον του Σώματος της Ιεραρχίας, αναφερόμενος στη λειτουργία της εκκλησιαστικής δικαιοσύνης, την χαρακτήρισε «υπνωττούσα» και «διατεταγμένη». Βαρείς οι χαρακτηρισμοί, όταν μάλιστα αυτοί προέρχονται από υπεύθυνο στέλεχος της Ιεραρχίας και διατυπώνονται σέ επίσημη συνεδρίαση του Σώματος. Και δυστυχώς πολλά που βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας και τροφοδοτοῦν με συνεχῇ ροὴ τὰ ἔντυπα και ἠλεκτρονικά μέσα ἐνημέρωσης, ἔρχονται νὰ ἐπιβεβαιώσουν τοὺς παραπάνω χαρακτηρισμούς του Σεβασμιωτάτου.

Ἐμεῖς δὲν θὰ σχολιάσουμε τίς πιὸ πάνω ὑπεύθυνες κριτικές διαπιστώσεις του Δεσπότη. Οὔτε θὰ παραθέσουμε τὸ δικό μας ἀντιρρητικό λόγο. Θὰ ἀναφερθούμε σέ ὀρισμένα, συγκεκριμένα και κραυγαλέα περιστατικά, τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς θεμελιώνουν και ἰσχυροποιοῦν τὴ μείζονα σκέψη στοὺς συλλογισμό του Σεβασμιωτάτου.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ περιστατικό ἀναφέρεται στὴν περίφημη και πολὺκροτη δίκη του μάρτυρα ἀγωνιστῆ Μητροπολίτη Λαρίσης Θεολόγου τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1993, ποὺ κατέληξε, ὅπως κατέληξε, στὴν ἐπιβολὴ τῆς δεκαετοῦς ἀργίας στὸν ἄγιο αὐτὸ Ἐπίσκοπο. Ἐγγραφε σχετικῶς τὸ πληροφοριακὸ μας Δελτίο σέ μιὰ ἀπὸ τίς προηγούμενες ἐκδόσεις του: «Διατάσσονται ἀνακρίσεις γιὰ τὴν ἐγκατάστασή του στοὺς Ἐπισκοπεῖο τῆς Μητροπόλεως. Σὲ κάποιον σημεῖο οἱ ἀνακρίσεις διακόπτονται με τὴ σύμφωνη γνώμῃ του ἀνακριτῆ Μητροπολίτη, γιὰ κάποιον διαδικαστικό θέμα ποὺ ἀνέκυψε, υπογράφηκε μάλιστα και σχετικὸ πρακτικὸ διακοπῆς. Παρὰ ταῦτα ἡ Σύνοδος θεωρεῖ τὴν ἀνάκριση περαιωθεῖσα και ὁ Μητροπολίτης Θεολόγος εἰσάγεται στοὺς Πρωτοβάθμιο δι' Ἀρχιερεῖς Δικαστήριο. Ὁρίστηκε μάλιστα και ἡμέρα συνεδριάσεως. Ἐδῶ τὰ γεγονότα ποὺ μεσολάβησαν εἶναι πρά-

γματι τραγικά. Τὸ πρῶτο. Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος τοῦ Μητροπολίτη ζητάει, κατὰ τὸ νόμο, νὰ συμπαρασταθεῖ στοὺς ἀκροατήριον. Τὸ αἴτημά του ἀπορρίφθηκε, καίτοι ἡ συμπαραστασὴ λαϊκοῦ δικηγόρου εἰδικῶς προβλέπεται και γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ δίκη ἀπὸ τὸ νόμο 1700/1987. Ἦταν οἱ ἴδιες νομικὲς διατάξεις, τίς ὁποῖες τὸ ἴδιο τὸ Δικαστήριον ἐφῆρμοσε στὴν ὑπόθεσιν τοῦ Μητροπολίτη Ζακύνθου και με βάση αὐτὲς ἐπέτρεψε τὴ συμπαραστασὴ τοῦ τελευταίου με συνήγορο λαϊκὸ δικηγόρο. Βλέπετε, δυὸ μέτρα και δυὸ σταθμά. Καὶ ἓνα δεύτερο. Ὁ Γέροντας κατέβηκε τότε ἀπὸ τὴ Λάρισα στὴν Ἀθήνα με πολὺ ὑψηλὸ πυρετό. Ἡ ἰώση εἶχε προσβάλει τὴν ἀκοή του και σχεδὸν δὲν ἤκουε. Ἐξέθεσε στοὺς Δικαστῆριον τὴν κατάστασίν του αὐτὴ και ζήτησε, και γιὰ τὸ λόγο αὐτό, τουλάχιστον τὴν ἀναβολὴ τῆς δίκης. Καὶ τὸ αἴτημά του αὐτὸ ἀπορρίφθηκε. Γιὰ ὅσα ἔλαβαν χώρα κατ' αὐτὴ τὴ δίκη ὁ εἰσαγγελέας, μετὰ τὴν προκαταρκτικὴν ἔρευνα, εἶχε ἀσκήσει ποινικὴ δίωξιν σὲ βάρος συνῆδρων Δικαστῶν-Μητροπολιτῶν, ἡ ὁποία ὅμως με παρέμβαση τῆς τότε κυβερνήσεως Μητσοτάκη, ἀνεστάλη με κυβερνητικὴ πράξη. Καὶ κάτι ἀκόμη. Κατὰ τῆς πρωτοβάθμιας κρίσεως γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς 10ετοῦς ἀργίας ἀσκήθηκε ἐμπροθέσμως ἔφεση, ἡ ὁποία ἀκόμη δὲν δικάσθηκε!, ἀλλὰ ἐκκρεμεῖ ἐπὶ ἐξαιτία (ἤδη δεκαετία) στοὺς συρτάρι κάποιου συνοδικοῦ γραφείου».

Ἐπιτακτικὴ καθίσταται ἡ ἄμεση σύγκληση τοῦ ἀποκλειστικῶς ἀρμόδιου Δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου, γιὰ νὰ κρίνει, αὐτὸ ὡς μόνον ἀρμόδιο, και νὰ ἀποφασίσει, ἔστω και με τόσο μεγάλη καθυστέρηση, ἐπὶ τῆς ἐκκρεμοῦς ἀκόμη ἐφέσεως τοῦ μακαριστοῦ Θεολόγου κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἀργίας, ποὺ ὑπῆρξε τὸ προῖον μιᾶς δίκης, τὴν ὁποία ὁ μὲν σημερινὸς Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος χαρακτήρισε τότε(;) ὡς «παρωδία», ὁ δὲ ἀρμόδιος εἰσαγγελέας, ἀσκώντας ποινικὴ δίωξιν κατὰ τῶν Συνῆδρων Ἱεραρχῶν, θεώρησε ὡς «παράνομη».

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ περιστατικὸ ἀναφέρεται στὴν ἄσκηση ἐκκλησιαστικῆς δίωξεως κατὰ τοῦ σεβάσμιου Γέροντα Μητροπολίτη Σιδηροκάστρου Ἰωάννη γιὰ τὸ κανονικὸ ἀδίκημα, ποὺ τοῦ ἀπέδωσαν, «τῆς καταφρονήσεώς τῆς ἀπὸ 20/10/1994 ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας κλπ». Ἐγγραφε τότε και πάλι ἡ περιοδικὴ μας ἐκδοσὴ γιὰ τὸ θέμα αὐτό, μεταξὺ ἄλλων, και τοῦτο: «Κατὰ τὴν κοίμηση, τὸν

Τούλιο του 1996, του Μητροπολίτη Λαρίσης Θεολόγου, ο Σεβ. Σιδηροκάστρου έσυρε τὰ γεροντικά και άσθενικά του βήματα, για να καταθέσει τον άδελφικό άσπασμό και τὸ δάκρυ τῆς αγάπης του στὸν αγαθὸ Ἐπίσκοπο Θεολόγο. Προέστη μάλιστα και τῆς έξοδιας άκολουθίας. Ἐκεῖ, και οἱ φέροντες τὰ "ἐπιτίμια άκοινωνησίας" Μητροπολίτες Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνος και Ἀττικῆς Νικόδημος, για να συμπροσευχηθοῦν και να άποχαιρετήσουν και αυτοὶ τὸν συνεξόριστο και ὁμοιοπαθὴ άδελφὸ και συλλειτουργό τους. Για τὴ συμμετοχὴ αὐτῆ τοῦ Δεσπότη στὴν έξόδιο άκολουθία με τὴν σύμπραξη τῶν "άκοινωνήτων"! Ἀρχιερέων και χωρὶς τὴν άδεια τοῦ "ἐπιχώριου" Μητροπολίτη (εὐρισκομένου προφανῶς κάπου στὴ Σαλαμίνα και μὴ ἐμφανισθέντος), ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία με πρωτόγνωρη ταχύτητα άσκησε δίωξη και ὁ άγιος Σιδηροκάστρου κλήθηκε σε άπολογία με τὴν κατηγορία τῆς καταφρονήσεως άποφάσεων τῆς Ἱεραρχίας κ.ά. "Ὅμως σε κάποιο σημείο διακόπηκαν οἱ ανακρίσεις και δὲ συνεχίστηκε ἡ διαδικασία. Θέλουμε να πιστεύουμε ὅτι αὐτὴ ἡ κατάληξη ἦταν λύση ανάγκης και ὄχι προϊόν άγαθῆς βουλήσεως. Και τοῦτο, γιατί στὴν πορεία τῆς ἐκκλησιαστικῆς δίκης θὰ ἐτίθετο ἐπὶ τάπητος τὸ θέμα τῆς κανονικότητας τῶν "ἐπιτιμίων" και τὸ θέμα τῆς νόμιμης ἐπιβολῆς τους. Και ἐκεῖ ασφαλῶς θὰ άποδεικνύονταν ὅτι οὔτε Ἱερὸς Κανὼνας προβλέπει τέτοια "ἐπιτίμια", και μάλιστα με τὸ περιεχόμενο ποὺ προσέδωσε σ' αὐτὰ ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε εἶχε τηρηθεῖ γὰ τὴν ἐπιβολὴ τους ἡ νόμιμη διαδικασία, ἀφοῦ οὐδέποτε εἶχαν ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία με τὴν αὐξημένη πλειοψηφία τῶν 2/3 "τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ" τῶν μελῶν τῆς και ὄχι μόνο τῶν παρόντων (άρθρ.6 πάρ.3 ΚΧ ΕΕ)».

Για τὸ ἴδιο θέμα ἔγραφε σχετικῶς σε σχόλιό της και ἔγκριτη ἐκκλησιαστικὴ ἐφημερίδα: «Κατὰ τὸ οἰκεῖο Πρακτικὸ τῆς Ἱεραρχίας τῆς 20/10/1994 ἐψήφισαν ὑπὲρ τοῦ "Ἐπιτιμίου Ἀκοινωνησίας" 39 Μητροπολίτες ἐπὶ συνόλου 77 ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν, ἀντὶ τοῦ άπαιτούμενου ἐλαχίστου ἀριθμοῦ τῶν 51 Μητροπολιτῶν (77X2/3=51). Κατὰ συνέπεια τὸ "Ἐπιτίμιο Ἀκοινωνησίας", τὸ ὁποῖο ἀναρμοδίως ἐπιβλήθηκε στοὺς τρεῖς Μητροπολίτες ἀπὸ τὴ Δ.Ι.Σ., δὲν ἐπικυρώθηκε ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία, ὅπως ἐσφαλμένα γίνεται δεκτὸ με τὸ κατηγορητήριο, γιατί δὲ συγκέντρωσε τὴν ἐπιβαλλόμενη αὐξημένη πλειοψηφία τῶν 2/3 "τοῦ

ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας" και ἐπομένως τὸ ἀποδιδόμενο παράπτωμα στοὺς ἐγκαλούμενους Μητροπολίτες για παράβαση τῶν παραπάνω Ἱερῶν Κανόνων (I', Β' και Θ') στηρίζεται σε ἀνυπόστατη άπόφαση τῆς Ἱεραρχίας. Αὐτὸ άποτελεῖ τραγικὸ σφάλμα και οἱ ἀναλαβόντες τὴ διενέργεια τῶν ανακρίσεων Μητροπολίτες κινδυνεύουν να ὑποπέσουν στὸ ἀδίκημα τῆς παραβάσεως καθήκοντος κατὰ τὸν κοινὸ ποινικὸ νόμο».

ΤΟ ΤΡΙΤΟ περιστατικὸ εἶναι πρόσφατο. Ἱερομόναχος ὁμολόγησε ἀπὸ τηλεοράσεως μπροστὰ στὰ ἔκπληκτα μάτια τῶν τηλεθεατῶν βαρύτατο ἠθικὸ παράπτωμα. Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ τὸ τηλεοπτικὸ κανάλι τὸ παρουσίασε κατ' ἐπανάληψη και τὶς ἐπόμενες ἡμέρες στὶς ἐκπομπές του. Ἡ ὑπόθεση ἔφθασε στὴν ἐκκλησιαστικὴ δικαιοσύνη. Τὸ πρωτοβάθμιο Συνοδικὸ Δικαστήριο ἀπάλλαξε ὁμόφωνα τὸν ἐν λόγῳ κληρικὸ, εἰδικὰ για τὸ ὁμολογημένο βαρύτατο ἠθικὸ παράπτωμα, με τὴν αἰτιολογία, ὅτι διατηροῦσε ἀμφιβολίες για τὸ αὐθόρμητο τῆς παραδοχῆς, διότι, ὅπως δέχθηκε τὸ δικαστήριο, ὁ ἐγκαλούμενος κληρικὸς τελοῦσε «ὑπὸ συνθήκας άσφυκτικῆς και άφορήτου ψυχολογικῆς πίεσεως»!! Καὶ ἐρωτᾶται: "Ὅταν κάποιος εὐρίσκεται, ἔστω, κάτω ἀπὸ ψυχολογικὴ πίεση(!), φθάνει στὸ σημείο να ἀρνεῖται τὸν ἀνδρισμὸ του; Και κάτι ἀκόμη. Τί εἶδους ψυχολογικὴ πίεση ἦταν αὐτὴ, ποὺ δέχθηκε τὸ δικαστήριο για να ἀπαλλάξει τὸν κληρικὸ, ὅταν ὁ ἴδιος τὴν ἀμέσως ἐπόμενη ἡμέρα, με τοὺς ἴδιους δημοσιογράφους, περιφέρονταν στὸν

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Ἱδιοκτῆτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς και Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἱωαννίνων 6, Μοσχάτο

προαύλιο χώρο του Ἱεροῦ Ναοῦ, πού ὑπηρετοῦσε; Παράδοξα πράγματα.

ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ περιστατικό ἀπασχόλησε καί αὐτὸ τὴν περιοδική μας ἔκδοση. Ἐγράφε σχετικῶς: «Ὅταν σὲ ἐπαρχιακὴ Μητρόπολη ξέσπασε μεγάλος θόρυβος κατὰ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχη καί ἐνῶ οἱ δημοσιογράφοι πού ἔφεραν στὴ δημοσιότητα τὰ γεγονότα, ἀθωώθηκαν ὁμόφωνα μετὰ ἀπὸ ἀπαλλακτικὴ εἰσαγγελικὴ πρόταση καί ἐνῶ ὁ εἰσαγγελεὺς ἄσκησε παράλληλα ποινικὴ δίωξη σὲ βάρος τοῦ Μητροπολίτη καί προσώπων τοῦ ἀμέ-σου περιβάλλοντός του γιὰ σοβαρὰ ποινικὰ ἀδικήματα, ἡ Σύνοδος ἔσπευσε, καί μάλιστα μετὰ πρόταση τοῦ ἰδίου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, νὰ ἐκδηλώσει μὲ ἀπόφασή της (μὲ μία μειοψηφία) τὴν ἠθικὴ συμπαράσταση στὸ Μητροπολίτη γιὰ τὴ δικαστικὴ του περιπέτεια!», ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐφαρμόσει τὴ διαδικασίαν πού ἐπιβάλλουν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες καί οἱ οἰκεῖοι ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι». Μεταφέρουμε αὐτοῦσιο τὸ ἀπόσπασμα, χωρὶς σχόλια καί χωρὶς παρατηρήσεις. Τὰ συμπεράσματα δικά σας.

Ἡ ΠΕΜΠΤΗ παρατήρηση εἶναι γενικὴ ἀλλὰ καί συγκεκριμένη. Ἀναφέρεται σὲ ὅλα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα γράφονται καί λέγονται, ἀκόμη καί μὲ καταγγελίες κληρικῶν καί ἐκθέσεις ἐπισήμων ὁργάνων, καί ἐστιάζονται σὲ ἀπαρά-

δεκτες συμπεριφορὲς κληρικῶν, ἀκόμη καί μεγαλόσχημων. Γιὰ τὶς συμπεριφορὲς αὐτὲς ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση ἀπρακτεῖ, δὲν ἀκολουθεῖ τὴν ἐπιβαλλόμενη διαδικασίαν τῆς ἔρευνας καί τῶν ἀνακρίσεων ἢ τὶς ἀντιπαρέχεται μὲ διάφορες μεθοδεύσεις καί προσχήματα, ὅπως: οἱ παρασχεθεῖσες ἐξηγήσεις κρίνονται «ἐπαρκεῖς» (χωρὶς ἄλλη ἔρευνα), οἱ καταγγελίες καί ἀναφορὲς ἀνάγονται σὲ «προσωπικὰ δεδομένα», καλύπτονται ἀπὸ τὰ διατακτικὰ προσωρινῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων καί ἄλλα ἡχηρὰ παρόμοια. Ἐμεῖς τὰ θεωροῦμε «προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις».

Θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ ἐπεκταθεῖ καί νὰ ἀναφερθεῖ καί σὲ ἄλλες, ὅχι εὐάριθμες, περιπτώσεις. Θὰ σταματήσουμε ὅμως ἐδῶ τὴν καταγραφή.

Δὲν γνωρίζουμε, ἂν, ἀποδίδοντας ὁ Σεβασμιότατος τὸν χαρακτηρισμὸ «ὑπνώττουσα» καί «διατεταγμένη» γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ δικαιοσύνη, ἀναφερόταν καί στὶς παραπάνω περιπτώσεις. Ἐμεῖς πάντως τὶς ἐντάσσουμε ἀναντίρρητα στὸ περιεχόμενο τῶν δηλώσεων καί τῶν διαπιστώσεων του. Καί κάτι ἀκόμη. Ὁ Σεβασμιότατος χαρακτηρίζει τὴν ἐκκλησιαστικὴ δικαιοσύνη «ὑπνώττουσα» καί «διατεταγμένη». Ἐμεῖς προσθέτουμε: Καί ὅχι μόνο...

Σύν.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ἡ Πανελλήνια πρωτοβουλία γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς Κανονικότητας καί τῆς Νομιμότητος στὴν Ἐκκλησίαν σᾶς προσκαλεῖ στὴ Βιβλικὴ Μελέτη, πού θὰ προσφέρει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος κ. Νικόδημος, τὴν Τρίτη, 25 Μαΐου 2004, ὥρα 7 μ.μ. στὴν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας, ὁδ. Πανεπιστημίου 22.

Παράκληση: Νὰ ἔχετε μαζί σας τὴν Καινὴ σας Διαθήκη.